

KLEINE ZONDAGSVERTELLINGEN.

DE ZEEKAPITEIN

EN

ZELFSTRIJD.

TWEE VERHALEN.

TE LEIDEN, BIJ A. W. SIJTHOFF.

DE ZEEKAPITEIN

EN

ZELFSTRIJD.

TWEE VERHALEN.

TE LEIDEN, BIJ A. W. SIJTHOFF.

DE ZEEKAPITEIN.

Toen kapitein V. nog eerste stuurman was, kwam hij aan boord van een schip, welks kapitein God niet vreesde, niemand ontzag en vreeselijk vloekte. Zij kenden elkander niet dan bij name. Doch God voert dikwijls menschen te zamen tot Zijne eer en hun heil.

Menschen van verschillenden aard, karakter en gezindheid kunnen, bij gemeenzamen omgang en dagelijksch verkeer, niet lang voor elkander onbekend blijven. Zoo was het ook bij deze twee zeevarenden. Nauwelijks zijn zij dan ook op hunne eerste reis het kanaal door en in volle zee, of de kapitein zegt op zekerem dag, onder het uitbraken van ontzettende vloeken:

„Het spijt mij, stuurman! dat ik met u de reis doe!”

„Hé, waarom kapitein?” vraagt de stuurman.

„Omdat ik merk,” antwoordt de kapitein, „dat je een dweeper, een fijne bent en ik houd van dat volk niet; ook bevalt het mij niet dat je het volk zoo zanekeurig toespreekt en hen, even als een oud wijf, altijd kinderen noemt. Kan je er niet een knoop op leggen! Dat is zeemans aard en zeemans taal en gaat er beter in.”

„Kapitein!” antwoordt de stuurman, „ik heb eene macht boven u. Die verbiedt mij te vloeken en die zal ik meer gehoorzamen dan u. Hindert u echter het woord kinderen, dan zal ik het volk voortaan, mannen of jongens noemen; maar tot vloeken zult gij mij nooit bewegen. Zoude ik zulk een groot kwaad doen en zondigen tegen God?”

Dit gesprek gaf aanleiding dat er eene verwijdering bleef tusschen kapitein en stuurman, die zoo lang duurde tot dat er iets voorviel, dat een einde aan deze spanning maakte. Toen zij nabij de Kaap de Goede Hoop kwamen, werden zij overvallen door eene zwaren storm, die wel tien dagen aanhield, en zóó zeer in hevigheid toenam, dat elk den dood als

nabij beschouwde, en men niet anders dacht, dan dat het schip in den afgrond voor altijd zou verdwijnen.

De anders zoo moedige kapitein was radeloos, het scheepsvolk redeloos en de stuurman..... kalm, vol vertrouwen op God. In dezen nood komt de kapitein tot den stuurman en zegt:

„Stuurman! zouden wij niet eens bidden?”

„Bidt gij tot uwen God, ik bid zonder ophouden tot den mijne,” is het antwoord van den stuurman.

De kapitein, die wel vloeken maar niet bidden kon, gaat zwijgend heen. De stuurman denkt er echter over na en gevoelt dat hij niet goed gedaan heeft den kapitein zoo toe te spreken. Hij loopt dus den kapitein achterna en zegt:

„Kapitein! ik wil wel met u bidden, maar dan moet al het volk er bij zijn.”

„Goed, stuurman.”

Nu vereenigden allen zich, op bevel des kapiteins, tot het gebed.

De stuurman stortte nu in de volheid des geloofs, onder den invloed des Heiligen Geestes, naar de behoefte van het oogenblik, een gebed uit, dat ieders hart doorboorde, en door den loeienden storm tot

den troon der genade drong en weldra verhooring vond. Intusschen neemt de storm eer toe dan af, zoodat de kapitein bevel geeft de masten te kappen en het schip aan de golven over te geven.

„Neen, kapitein!” zegt de stuurman, „geen masten kappen; ik heb het schip met alles wat er op is, wel aan God, maar niet aan de golven opgedragen. Werken moeten wij zoo veel wij kunnen. God heeft mij verzekerd, dat er geen man bij ons zal omkomen en schip en lading zullen behouden blijven.”

De kapitein berust er in. Weldra bedaart de storm en niemand heeft eenig letsel bekomen.

Alle man wordt nu bijeen geroepen tot danken, want de stuurman zeide: „God heeft wel gezegd: „Roep mij aan in den dag der benauwdheid en Ik zal er u uit helpen;” maar er ook bijgevoegd: „Gij zult mij eeren.” Na dit dankgebed krijgt de stuurman last het volk het vloeken te verbieden, en van ieder die hieraan niet voldoet een halve maand gagic in te houden, hetwelk dit gevolg had, dat niemand een deel van zijn loon onthouden, geen vloek meer gehoord en de reis gelukkig volbracht werd.

„Als de wijsheid in uw hart zal gekomen zijn en

de wetenschap voor uwę ziel zal liefelijk zijn, zoo zal de bedachtzaamheid over u de wacht houden, de verstandigheid zal u behoeden, om u te redden van den kwaden weg, van den man die verkeerdheden spreekt." Spr. II: 10—12.

Niet lang na de behoudene terugkomst in het Vaderland krijgt de stuurman als kapitein een eigen schip, hetwelk bestemd is voor de kustvaart. Op zijne eerste reis met dit schip neemt hij niet meer proviand aan boord dan noodig is, om de eerste plaats te bereiken, waar dan nieuwe voorraad zal kunnen ingenomen worden.

Dit geschiedt dan ook werkelijk en men vertrekt naar eene tweede, en handelt hier even zoo om eene derde plaats te kunnen bereiken. — Hier vertoeft men slechts kort, zoo dat de kapitein besloot hier niets in te koopen, daar hij berekende met het aanwezige wel de volgende plaats te kunnen bereiken.

Hevige stormen en tegenwinden doen echter deze reis veel langer duren dan iemand vermoed had, terwijl hooge stortzeeën veel bedorven en over boord

geworpen hebben, zoodat er weldra gebrek aan het noodige komt en alle man op portie wordt gesteld. Met stiptheid wordt nu niet meer uitgedeeld dan noodig is, en berekend om den proviand zoo lang mogelijk te rekken; want men kan in lang geen land ontdekken of bereiken, daar men door den storm uit den koers is gedreven. Hierdoor klimt de nood met elken dag en het gebrek neemt hand over hand toe. Hoe vurig de kapitein nu ook tot God om redding en uitkomst bidt, zijn gebed schijnt in de kajuit te blijven.

De laatste portie erwten wordt gekookt, — en nu is alles op.

„Aller oogen wachten op U, o Heer! en Gij geeft hun, hunne spijs op uwen tijd,” zoo dacht, zoo sprak de kapitein.

In dezen nood, welke nog door het gemor en de ontevredenheid van het scheepsvolk verhoogd werd, daar de kapitein van alles de schuld kreeg, begeeft hij zich andermaal naar zijne kajuit, neemt den Bijbel, Gods Woord, in de hand, slaat op 1 Kon. 18 en leest aan het slot van dat hoofdstuk: „En Elia zeide tot zijnen jongen. Ga nu op en zie naar de zee. Deze

ging op en zag en zeide: Ga weder henen, zevenmaal."

Dit gaf onzen kapitein licht. Hij zond nu ook zijnen stuurman naar boven om uit te zien. Deze deed zulks ook, maar zes malen te vergeefs, terwijl de kapitein steeds in het gebed verkeerde. Den zevenden keer komt de stuurman terug met de blijde tijding: „kapitein, ik zie iets!"

Terstond klimt de kapitein naar boven. Hun beider zeemansoog staarde onbewegelijk op dat iets, en weldra was men overtuigd dat het een schip was. — Nu hijscht men de noodvlag en doet men een noodshot. Het geluid rolt over de baren tot in de ooren, ja tot in het hart van den naderenden scheepsbevelhebber, want het was voor dien als of er in dat geluid eene stem sprak: „kom over en help ons." — Terstond geeft hij bevel het in nood zijnde schip te naderen. Zoodra onze kapitein zulks bemerkt, laat hij dadelijk de sloep zakken en zendt zijnen derden stuurman met een paar man er heen, met vriendelijk verzoek, een weinig proviand af te staan, en zoo hij zulks ontving dadelijk de rekening te vragen en aan welk kantoor dezelve kon betaald worden.

Met hoopvollen blik staart de kapitein de sloep na.

Deze klamt zich aan het naderend schip, dat zoo als later bleek een Pruissisch vaartuig was, en ontvangt op zijn verzoek zulk een grooten voorraad, dat onze kapitein niet weet wat daarvan te denken, daar hij om het noodige had laten vragen. De stuurman van de sloep ziende dat hij zoo veel ontving, zeide tot den Pruis:

„Kapitein! het is meer dan genoeg.”

„Stuurman,” antwoordt deze, „ik weet wel wat ik doe, houd u maar stil.”

Eindelijk zegt de kapitein: „zie zoo! dat is voor het volk. Nu nog wat voor de kajuit.”

Daarop begon men weer volop aan te voeren, onder anderen eenige flesschen met zuur en twaalf flesschen wijn voor den kapitein en een vat bier voor het volk tot afscheid.

„Hoor!” zegt daarna de Pruissische kapitein, „ik bevaar mijn eigen schip, en al wat er op is, mag ik als mijn eigendom beschouwen. Daarom geef ik dit alles aan uwen kapitein, in den naam van Jezus Christus, zijnen en mijnen Zaligmaker, en nu vaarwel!”

Onze kapitein ziet de sloep terug keeren en is verplet

over alles wat hij hoort en ziet en roept uit: „Dat is van den Heer!”

„Ik moet dien kapitein zien, danken en spreken.”

Hij laat zich bij hem aan boord brengen, en die oogenblikken, daar met elkander doorgebracht, zullen nog wel in de eeuwigheid herdacht worden. — Het eenige wat hij voor zijnen weldoener doen kon, was een brief voor diens vrouw mede te nemen, om op de eerste plaats de beste op de post te doen, daar hij niet wist wanneer hij te huis zou komen.

Het adres werd nochtans onthouden, zoodat onze kapitein bij zijne terugkomst dadelijk naar onzen vriend schreef, maar tot zijne teleurstelling vernam, dat hij nog niet te huis was gekomen.

Al is het nu ook dat zij elkander op deze aarde niet wederzien, zoo zullen zij elkander hier namaals zeker ontmoeten, om daar Hem groot te maken en te verheerlijken, die hun op de groote wateren eene bijeenkomst schonk, die als een voorsmaak van de hemelsche gelukzaligheid kan beschouwd worden.

De Heer is en blijft te allen tijde een toevlucht voor de Zijnen.

ZELFSTRIJD.

„Nee, mama, ik houd het niet meer uit! Ik doe het ook niet langer. Ik moet de jongens ranselen, en ik zal het ook doen!”

Met deze woorden trad George, op zekeren morgen na den schooltijd, de kamer zijner mama binnen. Hij wierp zijn pet knorrig op een stoel, en legde de boekentasch onzacht daar boven op, terwijl hem het zweet langs het voorhoofd druppelde.

„Hoe komt gij zoo woest de kamer binnen, George!” zeide de moeder, die eerst sedert eene maand het weduwenkleed droeg. „Behoort dat zoo? En waarom wilt gij dan vechten?”

„Ik wil niet, mama,” antwoordde de knaap nog even driftig, „maar ik moet.”

„En waarom moet gij dan?”

„Omdat zij mij gedurig sarren en plagen. Ik kan niet op straat gaan, of zij dagen mij tot vechten uit. Ik heb het lang genoeg aangezien; maar nu doe ik het niet langer. Nu zullen ze hebben!”

„Mijn lieve George,” zeide de weduwe, „ik gevoel wel dat het voor u onaangenaam is, maar luister nog eens naar mij. Voer uwe plannen heden niet uit, maar ter liefde van uwe mama, vecht niet, voor dat gij morgen met mij gesproken hebt. Wilt ge mij dat beloven?”

„Mama, ik had reeds verledene week hetzelfde plan, en toen heb ik het ook niet uitgevoerd, omdat ik het u beloofd had. Maar kan ik het nu wel langer uithouden, nu al de jongens mij sarren en mij een lafaard noemen? Nu, schelden doet geen zeer, — maar daarbij komt nog, dat zelfs mijne beste vriendjes tegen mij zeggen, dat ik eigenlijk een laffe jongen en geen knip voor mijn neus waard ben, en dat zij niet meer met mij spelen willen. O, mama, gij kent de jongens nog niet! Het is wezenlijk noodig nu en dan eens goed te vechten, anders denken ze dat er geen pit meer in mij is!”

„Het is mij ondragelijk te denken, dat gij George op straat met andere schoolknaben aan het vechten zijt, en dat alleen om te toonen dat er „pit in u is.”

„En ik kan het niet langer verdragen, dat mij de jongens zoo aanzien!”

Dit zeggende, nam hij zijn pet op en verliet de huiskamer.

Den ganschen dag dacht de weduwe over dit gesprek met hare zoon na. Ja, toen zij alleen was, knielde zij meermalen neder en bad den Heer om licht en wijsheid en moederlijken ernst in deze zaak. Nu eens kwam het haar voor dat haar zoon toch niet zoo geheel ongelijk had, en stond zij op het punt te zeggen: hij moet zijne rechten verdedigen. Maar dan weder kwam het beeld haar voor oogen, hoe George te midden van een grooten hoop schoolknaben staande, van alle zijden aangevallen en geslagen werd. Zij beefde bij de gedachte dat hem een ongelukkige slag kon toegebracht worden, of dat George zich door zijne drift zoover liet vervoeren, dat hij aan anderen wonden veroorzaakte. Nu eens stond zij bij de vraag stil: Is het noodig voor jongens om te vechten? Maar dan weder dacht zij aan Hem, die nederig en zacht-

moedig was en eenmaal tot Zijne discipelen zeide: „zoo wie u op de rechter wang slaat, keer hem ook de andere toe.” Matth. 5 vs. 39.

Haar stil gebed was verhoord en George had zich ter wille zijner mama dien dag in geen strijd ingelaten. Toen het avond werd en de knaap naar zijne slaapkamer was gegaan, begaf zij zich tot hem en vernam uit zijnen mond hoe hij den dag had doorgebracht. Zij moest erkennen dat hij veel had uitstaan, want Jakob S. had hem zeer gekweld, en verscheidene andere jongens hadden hem uitgedaagd, — maar toch was zij verblijd toen hij haar zeide, dat hij om harentwille alles stil had verdragen.

„Mijn lieve zoon,” vroeg zij, „indien gij eens dezen nacht moest sterven, zou het u niet meer vrede en vreugde verschaffen bij de gedachte dat gij u niet gewroken hadt dan dat gij de uitdaging uwer makers hadt aangenomen?”

„Dat weet ik niet, mama, maar geloof ook niet dat het zoo zondig is zich te verdedigen wanneer men wordt aangevallen.”

„Maar veronderstel eens dat gij met Jakob S. gevochten en gij hem zoo veel gegeven hadt als gij

meendet dat hij verdiend had, en dat u, wanneer gij morgen ochtend ter school kwaamt, bericht werd, dat hij des nachts gestorven ware, — zoudt gij u dan gelukkig gevoelen bij de gedachte, dat gij hem op den laatsten dag zijns levens hadt geslagen?”

„Maar, mama, aan een paar klappen sterft een jongen zou gauw niet.”

„Misschien niet. Doch het gebeurt zeer dikwijls dat menschen, en dus ook kinderen plotseling sterven. Ons leven is zoo onzeker, dat wij wijs zouden doen elken dag zoo te leven alsof het de laatste dag onzes levens ware, en dat wij elken dag zóo doorbrachten, dat wanneer wij eens plotseling uit dit leven werden uitgeroepen, ons geene bittere herinnering en verwijtingen zouden treffen.”

En wederom trad het beeld van den zachtmoedigen Jezus voor de oogen der moeder, die tot haren zoon van dien Zaligmaker sprak, die gekomen was om Zijn dierbaar bloed tot onze verlossing te geven, opdat wij de Zijnen zouden worden. De Zijnen mogen dus der wereld niet gelijk vormig worden, die nimmer den vrede najaagt.

„Lieve mama,” zeide George, wiens gemoed week

was geworden, „wanneer gij zoo met mij spreekt, moet ik erkennen dat gij gelijk hebt, en dan schijnt het mij gemakkelijk toe juist zoo te doen gelijk gij wenscht; maar wanneer ik bij mijne kameraden ben, dan spreken zij gansch anders. Hoe kan ik toch voor hunnen kwaden invloed bewaard blijven?”

Mama zal dikwijls voor u bidden, lieve zoon, zoodat wanneer gij u onder uwe schoolmakers bevindt, de Heere u kracht verleent om aan de verzoeking weerstand te bieden.”

Verscheidene dagen achtereen werden de aanslagen tegen George herhaald; men hield niet op hem te sarren en te schelden, alleen met het doel om hem tot vechten te noodzaken, doch George, gedachtig aan de woorden zijner moeder, en ondersteund door hare gebeden, had den moed zich met niets in te laten dat de afkeuring zijner moeder zou kunnen berokkenen.

„Lafaard, lafaard! hij is bang om te vechten!” riepen de jongens.

„Bang? Ja, ik ben bang om kwaad te doen,” was zijn antwoord.

Nochthans hoezeer hij ook volhardde in deze goede

voornemens, ging hij gebukt onder eenen zwaren strijd, want hij kon de meening bij zijne kameraden niet wegnemen, dat hij een lafaard en „zonder pit” was. Oudere menschen alleen kunnen het weten hoe moeilijk het is de verlokkingen en uittartingen der wereld te verdragen, zelfs dan wanneer men geroepen wordt recht te doen.

Intusschen was de onderwijzer der school van het gedrag der strijdlustige schoolknappen niet onkundig gebleven, en hij had genoeg gezien om het heldenmoedige gedrag van George te prijzen en dat der overigen te laken. Het verblijdde hem een knaap onder zijn scholieren te hebben, die dapper genoeg was om het vechten te weigeren. Op zekeren dag, toen George afwezig was, riep hij hen in de speeluren te zamen, en vroeg:

„Kent gij allen George?”

„Welzeker, mijnheer. Ik ook, ik ook!” riepen verscheidene stemmen.

„Kent gij hem? Dat geloof ik toch niet,” zeide de onderwijzer, „want ik meen wel eens gehoord te hebben, dat hij met u niet dorst te vechten, en het ook niet wilde. Welnu, indien gij hem zoo goed kendet

als ik, dan zoudt gij weten dat hij wel degelijk vocht."

„Met wien vecht hij dan?" vroegen eenige jongens.

„Met zich zelven. Hij strijdt met zich zelven," was het antwoord.

„Met zich zelven strijden?" vroegen de knapen. „Hoe kan dat mogelijk zijn?"

„Ik zal het u verhalen. Gij hebt hem herhaalde malen uitgedaagd met u te vechten, — doch hij voldeed niet aan uwe uittarting, omdat hij er naar trachten wilde Hem te volgen, die ons den vrede aangebracht heeft." Vervolgens sardet gij hem en noemdet hem „een lafaard." Doch hij wist het beter dat hij geen lafaard was en verlangde zeer u dat te toonen. Hij was overtuigd, dat indien hij slechts een gedeelte zijner krachten wilde aanwenden, hij u alsdan gemakkelijk voor uwe kwellingen zoude kunnen straffen; maar hij wilde zijne mama niet bedroeven; hij wilde niet iets doen wat zij voor kwaad hield. En op deze wijze worstelde en streed hij met zijne eigene natuur, die zeer gaarne den kampstrijd met u had aangenomen, maar hoewel die innerlijke strijd zwaar was, nochthans heeft hij moedig vol gehouden en de overwinning behaald. Ik houd George voor den dappersten jongen

der geheele school, „omdat hij zich zelve heeft overwonnen. Want de Bijbel zegt: „de langmoedige is beter dan de sterke; en die heerscht over zijn geest, dan die eene stad inneemt.” Spreuk, 16, vs. 32.
